

Un audiovisual mostra els espais desapareguts dels Banys Àrabs

► La nova versió representa en tres dimensions com era el caldari i el funcionament de l'antic sistema d'escalfament d'aigua i aire de les termes a partir d'un forn de llenya

ACN/DDG. GIRONA

■ Els Banys Àrabs estrena un nou audiovisual que recrea en 3D l'aspecte original d'aquest edifici construït al segle XII, incloent-hi les dependències desaparegudes. Aquesta reconstrucció ha estat possible gràcies als dibuixos detallats de l'historiador i professor d'Història de la Universitat de Girona, Jordi Sagrera, que considera que és «una gran eina» perquè els visitants coneguin els usos d'aquesta construcció.

A principis de l'any passat, els Banys Àrabs van estrenar una primera versió d'un vídeo que recreava en tres dimensions l'aspecte original de l'edifici. Una recreació que s'ha modificat i millorat fins a incloure les dependències que ja no es conserven. En concret, mostra els jardins exterior, així com el caldari o termes d'aigua calenta i el sistema d'escalfament d'aigua i aire a partir d'un forn de llenya.

La recreació comença, precisament, amb una imatge de l'exterior de l'edifici que mostra aquests jardins en mig d'un ambient molt tranquil en què se senten cantar els ocells. De seguida, la càmera es belluga per conduir l'espectador a l'interior dels Banys Àrabs i iniciar la seqüència

La recreació del sistema d'escalfament d'aire i aigua.

CONSELL COMARCAL DEL GIRONÈS

de sales.

Tan bon punt s'accedeix a dins l'edifici, apareix un mapa general de les dependències a la cantonada superior dreta de la pantalla, que serveix per ubicar els espectadors en cada sala.

La primera dependència que mostra l'audiovisual és el vestidor, amb capitells policromats,

les parets pintades de blanc i el terra uniforme. Actualment, però, totes les parets són de pedra vista i el terra té una obertura perimetral.

A continuació, el vídeo mostra com era la sala freda, que s'assembla molt a l'estat actual. En la peça es pot veure el tipus de porta-de fusta i corredora-que hi ha-

La reconstrucció ha estat possible gràcies als dibuixos de l'historiador i professor Jordi Sagrera

Acostar-se al misteri Benjamin a través de la història

► Maximiliano Fuentes inaugura un cicle de conferències sobre el filòsof

Sara Hlal
GIRONA

■ El mite sobre Walter Benjamin cada cop es fa més gran. I, és clar, també ho fan els misteris que envolten la seva figura d'ençà que el 1941 va decidir prendre's la vida a Portbou. D'aquí que sigui tan pertinent el cicle de conferències que l'Institut Nahmànides, la Càtedra Ferrater Mora i la Càtedra Walter Benjamin han organitzat sobre el filòsof alemany. La primera conferència del cicle va tenir lloc la setmana passada (dijous 23 de novembre) a la seu de l'Institut i

va ser a càrrec, justament, del director d'aquesta última càtedra, el doctor en Història Contemporània Maximiliano Fuentes.

La conferència del professor Fuentes va servir per oferir una visió general sobre el context intel·lectual i polític que va viure Walter Benjamin durant el període d'entreguerres. Gràcies a les acurades explicacions del professor el públic es va poder submergir en un dels temps més convulsos que ha viscut Europa en l'època contemporània. Els canvis polítics, les esperances democràtiques i els temors davant l'ascens del nazisme foren punts clau de la

xerrada.

De manera astuta, Fuentes va utilitzar els diaris personals de testimonis de l'època per donar la seva opinió personal sobre les vicissituds del moment. D'aquesta manera va poder mostrar la complexitat del període d'entreguerres, i va destacar la coexistència d'idees decadents i optimistes sobre el progrés. Per exemple, va fer notar com contrastava l'Exposició Universal de París del 1900, emblema de la modernitat, amb els problemes que assolaven el continent europeu, des de la guerra anglobòder fins al racisme.

Però Fuentes Codera no es va

limitar a presentar els fets. També es va entretenir a assenyalar la contradicció entre el progrés i el pessimisme que l'acompanyava. Va esmentar la percepció d'estancament associada a la Realpolitik i la necessitat creixent de canvi en l'ordre polític alemany. Va parlar de la concepció de la «nació en armes» i la seva connexió amb el nacionalisme liberal, destacant així la complexitat del teixit polític i cultural de l'època.

El nacionalisme imperial alemany, ancorat en el hegelianisme, el mil·lenarisme luterà i el darwinisme social, va funcionar com una força que exaltava la guerra. La «desesperació cultural» d'aquesta època va marcar la formació de Benjamin. Durant la Primera Guerra Mundial, Benjamin es va trobar en un encreuament d'idees, i va decidir que no podia estar a favor del nacionalisme alemany que s'expandia tan ràpidament, preferint més aviat una actitud pacifista una mica indecisa. Segons el professor Fuen-

tes, després del Tractat de Versalles les institucions polítiques alemanyes van quedar molt febles, la política es va fer molt inestable i la Gran Depressió va preludiar la caiguda de la democràcia liberal. Tot es va posar més intens amb la radicalització política, la revolució conservadora alemanya i les crítiques que venien d'arreu a la democràcia. Els valors democràtics van perdre vigor i força.

La recreació acaba a un últim espai exterior, on es pot veure una silueta banyant-se en aigües termals. Es tracta del caldari, una zona que ja no es conserva, però que s'ha recreat basant-se els dibuixos detallats de l'historiador i professor Jordi Sagrera.

A més, al vídeo també s'hi ha afegit l'explicació gràfica de com s'esclafaven les sales i l'aigua a partir d'un forn de llenya que es cremava sota el terra de tot l'edifici.

«Als segles XI i XII moltes ciutats es van construir aquest tipus de banys», explica l'historiador Jordi Sagrera, que diu que els cristians els van imitar de la cultura àrab: «el terme Banys Àrabs aplicat aquí a Girona és correcte i incorrecte perquè imita els que feien els àrabs, però està fet per cristians».

L'audiovisual, de dos minuts, ha estat produït pel Consell Comarcal del Gironès, realitzat per l'empresa Culturània i finançat pel Consell Comarcal del Gironès i la Diputació de Girona.

Paral·lelament, també s'ha instal·lat un plafó informatiu de les sales exteriors que explica (gràficament i amb textos) tot el conjunt monumental original, tant les sales que existeixen en l'actualitat com les que estan destruïdes però amb constància documental.

El nou panell completa els quatre que estan ubicats a l'interior de l'edifici.

La xerrada es va cloure amb una tanda de preguntes per part dels espectadors que va ser molt interessant, no sense abans establir una relació entre la violència política i el destí de la democràcia, remarcant que molts d'aquells que van participar en el joc democràtic van acabar rebutjant els seus principis fonamentals. L'audiència, enmig del silenci reflexiu que va provocar la reflexió final, ja està preparada per a les conferències següents, conscient que la història de Benjamin és també la història d'una Europa en transformació.